

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al Asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacția și administrația: Sibiu, Strada Visarion Roman Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6.—

Fondator: **Dr. CORNEL DIACONOVICH.**

Director: **Constantin Popp.**

□

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

„Banca Românească”. — Disciplina și respectul muncii. — Cum s'a explicat legea conversiunii în anul 1935. — Situația. — *Cronica:* Despăgubirile pentru instituțiile culturale și economice. Bilanțul Băneții Naționale a României. — *Bilanț:* „Banca Românească” societate anonimă, București.

„Banca Românească”

— 25 ani de existență. —

„Banca Românească” din București, românească nu numai prin firma ei, ci realmente, prin fondatorii ei, toți bărbați de frunte ai vieții publice a României mici; românească: prin capitalul ei social, semnat exclusiv de Români; prin conducerea ei exclusiv românească și prin realizările ei numeroase, de interes național, pe teren bancar-financiar-economic — a împlinit un pătrar de veac de existență.

Asupra acestei aniversări, a primei bănci cu adevărat românești, ce a luat ființă în România mică, se cuvine, ni se impune, să ne oprim și noi un moment. Aceasta pentru a ne bucura împreună cu toți oamenii de bine a acestei țări, de acest eveniment și pentru a arăta cetitorilor noștri înfăptuirile ei, în pătrarul de veac trecut.

Ideea fondării „Băncii Românești” a fost zămislită la anul 1910 de fruntașul liberal Tache Protopopescu și câți-va colaboratori ai săi și a fost realizată în 1911, în temeiul cunoscutei lozinci „Prin noi

înșine” lansată, acum vre-o 30 de ani, de marele patriot Vintilă Brătianu.

A fost plănuită ca o mare bancă centrală, reguloare a activității tuturor băncilor românești din provincie și cu un capital de Lei 6 milioane, sumă destul de importantă pentru vremurile acelea.

Apelul lansat pentru semnarea capitalului a avut însă un răsunet atât de viu în întreg cuprinsul țării, a provocat un entuziasm atât de mare pretutindenea, în vederea creării independenței economice a țării, spre care tindeau fondatorii, încât, subscripția a dat un capital social de Lei 17.500.000, care a și fost capitalul social inițial cu care „Banca Românească” și-a început activitatea.

Actul de constituire s'a înregistrat a Tribunalul Ilfov în 1910 și fiind legală a primit Banca Românească la 5 Ianuarie 1911. Din actul de constituire este de reținut art. 2, care precizează că scopul principal al Băncii e de a înlesni și îndruma participarea capitalului românesc la dezvoltarea comerțului, industriei și întreprinderilor de tot felul, precum și de a deschide credite băncilor fondate cu capital românesc.

Prima adunare generală ordinară ținută în 1912, a putut lua la cunoștință, din raportul pe 1911, că banca a realizat un venit brut de peste Lei 1.000.000.— Acționarilor le-a dat un dividend de 6%, total suma de Lei 516.000 rotund.

Depozitele spre fructificare au însumat în primul an Lei 13.607.892.—

Capitalul social a fost sporit în 1912 la Lei 26.250.000.—, la 1916, anul înfrării României în războiu la Lei 52.500.000.—, la 1919 la Lei 160.000.000.—, la 1921 la Lei 200.000.000.— și la 1922, la suma actuală, de Lei 280.000.000.—, capital care reprezintă o veritabilă solidarizare a forțelor financiare românești în tot cuprinsul României mari.

Depunerile spre fructificare și conturile curente creditoare, aceste busole ale încrederii publicului mare, prezintă în trecutul de 25 de ani al „Băncii Românești” următoarele cifre rotunde impunătoare;

în 1911	Lei	24.700.000.—
„ 1921	„	1.146.000.000.—
„ 1930	„	3.263.000.000.—
„ 1931	„	1.500.000.000.—
„ 1934	„	2.082.000.000.—
„ 1935	„	2.145.000.000.—

„Banca Românească” a activat în primii ani ai existenței sale pe teren pur bancar; dela 1914 s'a angajat și pe terenul participărilor consorțiale cu caracter industrial, comercial și financiar.

Pe lângă numeroase sucursale în întreg cuprinsul țării, în toate orașele mai importante din vechiul regat, ca și din provinciile noi: Ardeal, Banat, Basarabia și Bucovina, „Banca Românească” a sprijinit și a participat la înființarea următoarelor industrii și întreprinderi românești mai importante:

1. România, prima Societate Națională de Navigație Maritimă, cu un capital de 20 milioane Lei;
2. Societatea Anonimă Română de Navigație pe Dunăre, S. R. D., cu un capital de 15 milioane Lei;
3. Moara Românească, din Brăila, cu un capital de 5 milioane Lei;
4. Șantierelor Române dela Dunăre, cu un capital de 4 milioane Lei;
5. Societatea Română de Automobile și Leonida & Comp. Unite, cu un capital de 7.500.000.— Lei;
6. Clădirea Românească, cu un capital de 20 milioane Lei;
7. Banca Difticolă a României cu un capital de 15 milioane Lei;
8. Tăbăcăria Românească, din Constanța, cu un capital de 2 milioane Lei;
9. Cartea Românească, cu un capital de 14.200.000 Lei;
10. Creditul Minier, cu un capital de 10 milioane Lei; etc.

„Banca Românească” a dezvoltat în ultimii 18 ani, dela Unire încoace, și o viguroasă acțiune de naționalizare a numeroase și importante întreprinderi industriale și miniere, între cari locul prim îl ocupă: Petroșani soc. minieră pt. cărbuni, aceasta împreună cu un consorțiu de bănci românești. Apoi: Societatea de Electricitate pentru iluminatul Aradului; Societatea de Căi Ferate Arad-Podgoria; Societatea de electricitate „Deva” și altele.

Participațiuni în sume importante, are „Banca Românească” la „Creditul pentru întreprinderi electrice”, înființată cu capital de Lei 20 milioane și i-a revenit un rol din cele mai importante, împreună cu alte bănci, la dezvoltarea marilor societăți: „Reșița” (Uzine de fier), „Astra-Vagoane” și „Steaua Română”, (petrol).

Asemenea are importante participațiuni la societățile:

Uzinele chimice române:

Societatea Franco-română de materiale de drum de fier;

Uzinele metalurgice Copșa Mică și Cugir;

Societatea „Dâmbovița”, fabrică de ciment;

Societatea „Edilitatea” și „Întreprinderile generale tehnice Tiberiu Eremia”;

Fabrica de zahăr Arad-Chitila;

„Fabrica de împletituri și tricofaje Arad”.

Dacă vom mai adăuga la realizările de mai sus și sprijinul efectiv, ce „Banca Românească”, a dat, toată vremea și în tot timpul existenței sale, tuturor întreprinderilor românești sănătoase, fie bancare, fie industriale și agricole, societare ori individuale, prin importante credite de portofoliu și de cont-curent și neuitând nici însemnatul portofoliu de efecte publice, de stat, județ și comună, ne vom da seama că „Banca Românească” și-a împlinit și își împlinește pe deplin misiunea, ce i-a designat și dat fericirii ei fondatori: crearea, dezvoltarea, susținerea și sprijinirea creditului românesc și a întreprinderilor naționale din țară.

Din ultimul bilanț, pe anul 1935, bilanțul iubilare, ce-l publicăm între insertiunile Nr. nostru prezent și care se caracterizează prin marea sa lichiditate și soliditate, spicim următoarele cifre mai importante:

Totalul activelor: Lei 3,810.808,757, — Fonduri de rezervă și pentru creanțe dubioase Lei 193.000,000 rotund. Depuneri spre fructificare Lei 2,145.000,000 — Numărar efectiv și disponibil Lei 627.000.000, Efecte publice Lei 247.000.000. Creanțe diverse Lei 2,770.000,000 rotund. Imobile proprii Lei 121.500.000. Venit brut Lei 238.512.180 — și Beneficiu net Lei 40.287.626, — din care repurtat din anul 1934 Lei 16.784.466.

*

Când cu prilejul aniversării primului pătrar de veac de existență a „Băncii Românești“ ne închinăm memoriei și proslăvim pe fericit inspirații și clarvăzătorii fondatori ai primei bănci cu adevărat românești din România mică, prezentăm totodată actualilor cârmuitori ai acestei puternice forțăre economice a României mari felicitările și toată admirația noastră pentru tot, ce, prin muncă asiduă și prudentă a izbutit să înfăptuiască în trecutul ei de un pătrar de veac, în interesul propășirii economice a țării.

„Revista Economică“, organul oficial al „Solidarității“, ca reprezentanta acesteia și a totalității băncilor românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș, unele cu un trecut de peste 50, și chiar de peste 60 de ani, ia parte cu bucurie la aniversarea de un pătrar de secol de existență a „Băncii Românești“. Această mai ales și pentru faptul, că la baza înființării băncilor noastre din Ardeal, au rezidat principii identice, aceluia, cari au fost fericit așezate în leagănul „Băncii Românești“ și fiindcă băncile noastre au fost, între împrejurări măștere, și continuă a fi călăuzite și azi, între împrejurări mai puțin măștere, în toată activitatea lor, de aceleași sentimente naționale, cari au animat și caracterizează în acțiunile sale pe banca iubitară în tot trecutul ei.

Urăm „Băncii Românești“, și pentru viitor, deplină prosperitate și împlinirea cu succes a înaltei sale misiuni — în spiritul principiilor sale conducătoare din primul pătrar de veac de existență.

Disciplina și respectul muncii.

În ziarul „Argus“ cu data de 1 Ianuarie 1936 dl profesor Dr. D. Andronescu dela „Institutul de cercetări agronomice“ face un calcul interesant privind numărul zilelor lucrătoare de peste an la noi în țară, pentru trei profesii mai importante și anume: pentru funcționari, profesori și agricultori. Concluzia la care ajunge distinsul cercetător este dezastruoasă pentru cantitatea muncii românești pe care o depun cele trei bresle de mai sus, deoarece iată cari sunt cifrele zilelor de muncă, în raport cu zilele totale dintr'un an:

a) Funcționarii au 253 zile de muncă, sau un procent de 69%;

b) Profesorii au 207 zile de muncă, sau un procent de 56%;

c) Agricultorii au 137 zile de muncă, sau un procent de 38%.

Și concluziunea nu se încheie aici. Anul de muncă în România se reduce în general la 79% din totalul zilelor anului solar. Deci aproape un sfert din timpul unui an, economia românească este redusă la neactivitate. Făcând o comparație cu Americanii, constatăm că celăș cercetător, că aceștia lucrează în proporție de 84% din numărul zilelor de peste an, deoarece au numai 58 zile de repaus, față de 79, câte avem noi. Și în acelaș timp ne reproduce următoarea constatare: „o statistică americană zice că în cursul unui an, un american lucrează cât doi englezi, cât trei francezi, cât patru italieni, cât opt polonezi și cât patrusprezece chinezi. Păcat că statistica nu arată și proporția față de noi. În orice caz numai de muncă nu ne prăpădim“.

Nu ne prăpădim de muncă. Adevăr sfânt și tot așa de axiomatic ca și cuprinsul bibliei. Niciodată munca sfântă, cinstită și asiduă n'a format ideea românilor. El s'a afundat în grotasca atitudine a speculatorului parazitar. O leșoară fixă, o pensie în perspectivă, o diurnă periodică dar la timp plătită, a fost țelul general al cetățeanului care căuta o îndrumare în viață pentru odraslele sale. Nu alergătura permanentă cu posibilitățile ei de câștig proporțional, nu riscul unei întreprinderi cu nopți nedormite, pentru că să poți constata unde stau secretele reușitei, sau nereușitei, nu crezul unei întinderi în spațiu și în timp al unui renume bazat pe oboseala unei vieți care s'a trudit să lase ceva creator în urma ei, nu, nimic din toate acestea. Noi preferăm să ne menținem cu strădană pe linia unei sfortări lente, uniforme și amorțite. Dormităm în liniștea birourilor, sau le ștergem praful pereților cu coatele hainelor lustruite.

Ne temem de emoțiile pe cari le răscolește activitatea creatoare, fără să ne dăm seama că aici stă secretul vieții; variațiunea sentimentelor și senzațiilor zilnice, menține motorul secret dar rodnic al resurselor cari plămădesc trăinicia unui popor. Nu con-

stite o nouă afirmație, că munca încordată menține echilibrul material și mai cu seamă echilibrul spiritual al unei națiuni. Lenevia și ocupațiunea sedentară duc la preocupări străine de misiunea omului, îl atrag pe cărări străine scopului vieții, îl descurajează și-i derutează vederile sănătoase, toate acestea duc la speculațiuni și judecăți false, îndeamnă la concluziuni pesimiste și sfârșesc prin desnodăminte dramatice. E și natural să se întâmple toate acestea, când omul nu are altceva mai bun de făcut, decât să disece în van și anormal viața omenească și neajunsurile ei fatale.

Neajunsul acesta al muncii puține și discontinue nu e în destul și cu temei văzut la noi în țară. Este și vechi de altfel, pentruca să producă ușor impresiuni considerate ca neraționale. Desvoltarea României s'a făcut din toate punctele de vedere într'un tempo rapid și cu salturi exagerate. De aceea n'a putut trece prin stadiile intermediare pe cari le reclama evoluțiunea sa organică. N'au trecut decât maximum o sută de ani dela epoca în care latifundiarii cheltuiă în petreceri și desfrâu munca satelor de pe moșie. O familie împrăștiă în cuprinsul hotelor Europei truda pusă de mii de oameni spre a scoate la iveală așa cum știau, rodul pământului.

Când această situațiune a trebuit să fie remediată, lucrurile erau în alte țări cu mult mai avansate. Fiii de boieri cuprinși de romantism au crezut că ajută la ceva, împrumuturile de măsuri și legiuiri, fără să aducă într'un stadiu corespunzător și viața socială. Pe urmă când s'au convins că legiuirea trebuie să fie ceva viu și acomodat pe resturile vieții, au iscodit la formule silogistice, crezând că astfel înșală realitatea. Ori aceasta nu s'a lăsat înșelată. Imprejurările însă au cerut mereu tot mai mult dela cei cari țineau în mână destinele nației, căci așa se întâmplă totdeauna când se pornesc din loc reformele. De multe ori și evenimentele din ultimii ani sunt martore, reformele sunt apoi supralicite de cei cari se intitulă ideologi și slavă Domnului că țara noastră n'a fost niciodată lipsită de ei, astfel că se premerge permanent necesităților organice. În felul acesta am avut mereu un vid între legiuiri și între nevoile vieții.

Cu această falsă interpretare a fenomenelor sociale, munca românească s'a desfășurat fără randament și cu intensități variate. Orânduiri noi au scos la iveală la fiecare pas, așezăminte cari aveau menirea să le facă viabile. De aceea fără să fie nevoie, se recruta personal pentru cadrele respective, căutat cu lumânarea și răsplătit în proporții de mărime națională. Munca economică propriu zisă, a fost astfel oarecum disprețuită în clasa de sus. Când s'a ajuns la situația ca orice tânăr cu oricât de puțină pregătire să fie bombardat în slujbe importante, cu leafă mare și cu perspective de îmbogățire, pentru simplul motiv că aplică legea care n'avea prea mari

rădăcini în straturile adânci ale populațiunii, s'a deformat cum era și natural, o întregă mentalitate. Toată lumea se grăbea să completeze cadrele mănoase pe cari țara le făurise, fără ca ea să le simtă propriu zis, necesitatea. Așa s'a ajuns la divorțul dintre munca rodnică și munca birocratică.

Lucrurile nu s'au oprit însă aici. Cadrele funcționărești au abuzat de rolul lor și și-au făurit o mentalitate deosebită de a lumii adevărat muncitoare. Ele și-au pervertit și misiunea, impunând de sus în jos măsuri, cari plecau din concepțiunea falsă asupra rolului lor, pe care-l credeau inviolabil. Și fiindcă nu simțeau că se produce vre-o stagnare deosebită, nu găseau nici un păcat în faptul că sărbătorile se țineau lanț, una după alta. Ba mai mult, nu scăpau niciodată prilejul să le înmulțească, să facă punți și să desconsidere în felul acesta, tot mecanismul vieții de stat. Așa s'a înstăpănit la noi ideea, că serviciile publice pot face oricând pauză, pentruca nu strică nimănui.

Dela această situațiune și până la năravul zilelor noastre nu este decât un pas. Am rămas cu credința falsă în suflet că tot aranjamentul vieții noastre naționale, pornește din rutina birourilor. Când cancelaria autorității publice vrea să fie deschisă, e bine, când nu, toată lumea încrucisează brațele și sărbătorește trecerea vremii. Decât că actualmente nu ne mai găsim în formațiunea economică de acum cincizeci-șasezeci de ani. Atunci economia românească avea cu totul altă structură. Abia pleaserăm pe drumul unei producțiuni agricole de export. Natura ne binecuvânta ea singură cu recolte mai mult sau mai puțin îmbelșugate. Populația țării era rară și cu puține nevoi de consumație. Nu importam mare lucru. De aceea oricât de puțin prisos am fi avut în produse, era totuși posibil un export care ne punea într'un palid contact cu economia internațională.

De aceea într'adevăr n'are mare importanță, dacă slujbașul mergea, sau nu mergea la birou. Dar lucrurile sunt astăzi cu totul schimbate. Vrând, nevrând, am părăsit calea agrarianismului pur. Țara s'a înzestrat în ultimii treizeci de ani și cu alte ramuri de producție decât agricultura. Pe urmă, chiar dacă n'ar fi intervenit acest eveniment, viața economică a țării n'a mai fost lăsată numai la discreția darurilor naturii. A intervenit în mecanismul ei, contribuția cercetărilor și a experimenterilor, spre a inobila și perfecționa produsul. S'a părăsit ideea pasivității care aștepta totul dela natură, intervenind concepția sănătoasă a activismului care face din natură numai un auxiliar al producției agricole.

Când s'au constatat rezultatele bune ale acestei metode, societatea organizată a trebuit să intervină pentruca s'o impună. Statul nu s'a mai putut ține izolat de activitatea particulară productivă. Iar când activitatea aceasta s'a complicat în atâtea direcțiuni, atunci intervenția statului a trebuit să fie și mai in-

tensă. De aceea activitatea particulară este actualmente dirijată aproape numai de stat, chiar în timpuri normale. Nu mai vorbim de perioadele anormale, precum este aceea în care trăim astăzi, când statul și economia particulară, se suprapun în activitatea lor. Viața economică trebuie să fie îndrumată conform intereselor colective, de aceea mecanismul economiei naționale răspunde unor comenzi duble: de natură individuală și de natură generală.

Așa fiind situația, toată lumea trebuie să se găsiască oricând la datorie: funcționar public, angajat particular, anteprenor și patron, toți sunt datori să vegheze permanent pentruca economia națională să ajungă la cele mai bune rezultate. Cu concepția noastră asupra muncii, așa precum reiese din socoteala cercetătorului citat la începutul acestui articol, nu se mai poate continua. Orice zi de odihnă nejustificată în administrația publică, însemnează pierderi enorme cari se pot calcula direct, dar mai cu seamă pierderi uriașe cari nu se pot exprima în cifre.

Din moment ce administrația publică și-a luat sarcina să reglementeze și să îndrumeze activitatea economică, este necesar să ajungă la concluziunea că orice oră pierdută în neactivitate, produce grave neajunsuri în tot domeniul vieții colective. Un act nereluat la timp aduce întâzieri, întâzierile, nepotriviri, nepotrivirile pagube, iar acestea însumate aduc ruină generală.

Pe această concepție a solidarității desăvârșite între factorii publici și particulari în îndrumarea producției naționale, se bazează astăzi economia mondială. Autoritatea merge peste tot mână în mână cu întreprinderea. Nu se neglijează nici pentru un cât de neînsemnat moment, contactul respectiv în nici o împrejurare. Așa se explică de ce în Anglia, moartea Regelui n'a fost comemorată decât printr'un gest simbolic: timp de două minute, toată țara a păstrat tăcere și reculegere.

Nu tot așa s'a întâmplat la noi unde munca a fost suspendată o zi întreagă. Domnește deci falsa convingere a birocratismului infaibil și sacrosanct. Astfel nu e de mirare că lucrăm puțin. Ne închipuim că lumea productivă e pusă la dispoziția rutinei, ceea ce de mult nu mai este cazul. Oare când vom ajunge noi la concluziile adevărate asupra muncii și rostului ei?

Ing. GH. BRĂNDUȘ.

Cum s'a aplicat legea conversiunii în anul 1935.

S'a observat că la aplicarea legii de lichidare a datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934, se ivesc numeroase controverse de interpretare. În cele ce urmează redăm principalele soluțiuni la care s'au

oprit în cursul anului 1935, instanțele noastre judecătorești.

Potrivit art. 1 și 30 din lege, sunt considerați debitori agricoli (urbani), debitorii cetățeni români. În cursul anului trecut s'a pus problema dacă se pot pune la adăpostul dispozițiilor de favoare ale legii și debitorii supuși ai acelor țări cu cari România are convențiuni, sub raportul persoanelor și al bunurilor, de egalitate de tratament. Regulamentul legii de lichidare extinde în mod expres beneficiul legii și asupra unor asemenea debitori, și cu toate acestea Inalta Curte de Casație secția II-a, și pe urmă, Inalta Curte de Casație secția I-a au decis, în cazul special al unor supuși greci, că beneficiul legii de lichidare a datoriilor este rezervat — exclusiv — debitorilor cetățeni români.

S'a decis de către Curtea de Apel din București secția II-a, că debitorul care ar fi dobândit cetățenia română, după 7 Aprilie 1934, ca român născut sub supușenia unui stat străin, are dreptul să se prevaleze de dispozițiunile legii de lichidare a datoriilor agricole și urbane.

Cât privește Parohiile ortodoxe române, Inalta Curte de Casație secția I-a a decis la 20 Martie 1935, că acestea sunt persoane juridice de drept public, fiindcă personalitatea juridică le-a fost conferită printr'o lege așa că, din această cauză, nu au dreptul să beneficieze de dispozițiunile legii de lichidare a datoriilor, iar potrivit art. 1 și 30 se pot prevala de dispozițiunile legii „persoane fizice”, (sau)... „persoane juridice de drept privat care nu au scop lucrativ”. La 10 Iulie 1935, Curtea de Apel din București secția II-a a hotărât totuși că parohiile bisericești sunt persoane juridice de drept privat și au dreptul să beneficieze de dispozițiunile legii de lichidare a datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934.

Dacă un creditor pentru valorificarea creanței sale, a procedat la o poprire care, în momentul legii de lichidare se găsea validată definitiv, Inalta Curte de Casație secția I-a a decis la 7 Mai 1935, că în caz de poprire definitiv valabilă, debitorul poprit nu se poate prevala de dispozițiunile de lichidare.

În prevederile legii potrivit art. 2 intră orice datorii, indiferent de calitate sau de sursă. Cu toate acestea s'a pus problema dacă datoriile din legate sunt supuse și ele aplicațiunii legii. La 20 Aprilie 1935 Curtea de Apel din București secția I-a s'a pronunțat în sens afirmativ.

Art. 10 prevede următoarele decăderi din beneficiul legii de lichidare: când debitorul nu ar fi făcut declarație de asanare sau, în declarațiunea făcută ar fi omis cu rea credință o parte din activ sau ar fi indicat datorii fictive, și decăderea din beneficiul termenului în ipoteza — reglementată de art. 14 când debitorul nu ar fi plătit la scadență două rate succesive.

În ceea ce privește omiterea de activ, este în discuțiune dacă omiterea unor venituri atrage și ea decăderea din beneficiul legii. În jurisprudență chestiunea nu este încă tranșată.

În ceea ce privește reaua credință, există și aci controversă dacă prin rea credință trebuie să se înțeleagă o omițere cu intențiunea de a se crea debitorului un avantaj sau de a cauza creditorului un prejudiciu sau dacă reaua credință există prin chiar faptul că anumite elemente de activ cunoscute de debitor nu au fost totuși declarate.

În ipoteza ultimă, sub raportul decăderii din beneficiul termenului, tribunalul Ilfov secția notariat, la data de 17 Septembrie 1935, a stabilit că cererile de desființare a măsurilor de executare introduse conform art. 68 din lege după scadența — și neplata — și a celei de a doua rată de conversiune, nu pot fi încuviințate. Curtea de Casație secția II-a, la 2 Iulie 1935 a decis însă, în cazul motivului special de recurs, că din moment ce partea I-a formulat și depus în conformitate cu dispozițiunile art. 68 din lege, el urmează a-și produce efectele în favoarea debitorului, indiferent dacă debitorul ar fi plătit sau nu ratele de conversiune.

Art. 69 din legea de lichidare prevede o serie de excepțiuni „dela beneficiul cap. I și II ale legii”. Principalele excepțiuni discutate în fața instanțelor judecătorești au fost acelea privitoare la datoriile comercianților și industriașilor cari aveau această calitate în momentul contractării datoriei, și dacă acestea datorii nu sunt de natură civilă, în cazul acesta acțiunea provocatorie ar fi deschisă și debitorului. Înalta Curte de Casație secția I-a a decis la 11 Octombrie 1935, că dispozițiunile legii fiind de strictă interpretare, acțiunea provocatorie este rezervată exclusiv creditorului.

Pentruca creditorii să fie ocrotiți într-o anumită măsură, legea de lichidare a datoriilor prevede anumite garanții asupra averii debitorului. Astfel prin art. 22 și 26 s'a creat mecanismul mențiunilor. În termen de 3 luni dela promulgarea legii, creditorii au dreptul să ceară facerea unor anumite mențiuni. Prin efectul mențiunilor operate — în cadrul art. 26 — în registrul de transcripțiuni și inscripțiuni de pe lângă fiecare tribunal, debitorul nu-și va mai putea înstrăina imobilele decât cu autorizația Tribunalului, în Ardeal și Bucovina Secția cărților funduare dela Judecătorii da numai după ce va fi luat avizul creditorului.

Deoarece art. 27 din lege dispune ca vânzările și constituiri de drepturi reale asupra imobilelor făcute înainte de luarea mențiunilor dar în intervalul de trei luni dela promulgarea legii nu sunt opozabile creditorilor, s'a pus problema dacă termenul de trei luni este un termen după expirarea căruia mențiunile nu mai pot fi luate sau dacă nu cumva mențiunile se pot lua și după expirarea termenului,

sub rezerva totuși ca orice înstrăinări sau constituiri de drepturi reale efectuate anterior luării mențiunilor să fie opozabile creditorilor. Înalta Curte de Casație secția I-a a decis la 7 Octombrie 1935, că termenul de trei luni este un termen al procedurii și neexercitarea la timp a dreptului de luarea mențiunilor, atrage pierderea lui.

După cum am văzut mai sus vânzarea imobilelor debitorului, asupra căroră s'au luat mențiunile prevăzute de art. 26, nu se mai poate face decât cu autorizațiunea Tribunalului. În privința aceasta, Curtea de Casație secția I-a a decis la 30 Septembrie 1935 că rolul Tribunalului este de a aproba sau nu o vânzare determinată definitiv în condițiunile ei esențiale prin actul depus de debitor la tribunal. E nevoie deci de un act definitiv, un simplu proiect de act de vânzare nu este suficient.

Acestea sunt, pe scurt, câteva soluțiuni jurisprudențiale din anul trecut.

ION OPRIS.

Situația.

Nesiguranța, sau mai bine zis nestabilitatea domnește peste toate locurile și în toate domeniile.

Ziarele zilnic ating unele chestiuni financiare și economice mai importante ca: regimul comerțului exterior, întocmirea bugetului pe anul 1936/37, afacerea Cagero-Grosz, datoria publică (tratatul dela Paris și Londra) etc. etc. Ori și cum pun însă problemele nu mai impresionează pe nimeni și nu mai pot produce efect. Mai ales că presa cotidiană dela București în mare parte, nu tratează serios și obiectiv chestiunile, caută în totdeauna să exploateze latura lor politică.

De două săptămâni se fac intense cercetări în afacerea Cagero-Grosz, fără ca să se fi putut stabili toate vinovățiile. Pe cât de mare gălăgie s'a făcut în jurul acestei chestiuni la început, pe atât de mare este acum indiferența publicului față de ea.

* * *

În ultimul timp aviația noastră a fost foarte greu lovită de o mulțime de nenorociri, în cari au pierit oameni și s'a prăbușit material. Accidentele s'au finit lanț.

Săptămâna aceasta s'a înregistrat un nou accident de aviație.

Un avion pregătit să zboare pe linia Arad—București s'a prăbușit în munții Severinului. În cădere aeroplanul a fost complect nimicit. Conducătorii lui, trei valoroși aviatori români și-au găsit moartea sub sfărâmurile aparatului.

Toată lumea se întreabă cu drept cuvânt, cari sunt pricinele acestor nenorocite întâmplări. După fiecare accident de aviație se fac cercetări oficiale,

se dau explicații tehnice, cari niciodată nu lămuresc mare lucru. Și aceasta cu atât mai mult cu cât înainte de plecare aparatele sunt pregătite, cercetate deamănuntul și întotdeauna găsite în bună stare.

Atunci, din ce cauză înregistrăm atât de dese accidente de aviație?

Explicația nu poate fi alta decât, sau organizarea e greșită, sau nepriceperea e mare.

Din cercelările de până acum în urma accidentelor de aviație, s'a constatat că aparatele noastre în mare parte sunt defectate. Și atunci revizia ce se face înainte de plecare este sau de mântuială, sau cei cari o fac n'au priceperea necesară.

Intâmplările acestea, cari nu se petrec numai în aviație, ci în mai toate din administrațiile noastre de Stat, dovedesc mai cu seamă lipsa de răspundere.

Abuzurile, fraudele și prăpădul din avutul Statului, cari se țin lanț, ne dovedesc că în țara aceasta nimeni nu se teme de răspundere, iar puterea de autoritate și de disciplină ne lipsește cu desăvârșire.

În administrația noastră publică, generațiile de funcționari trebuie să capete o educație specială pentru rolul ce trebuie îndeplinit și să se formeze tradiția menirii și tradiția răspunderii.

Fără tradiția îndeplinirii datoriei și lipsiți de disciplină, nu mai merge.

Dacă în această țară nu vom fi cu toții pătrunși de simțul datoriei și al răspunderii, atunci desorganizarea noastră nu va întârzia.

ION OPRIS.

CRONICA

Despăgubirile pentru instituțiile culturale și religioase. Cu toată aprobarea de principiu a acordării de despăgubiri în valoare de 180 milioane Lei bisericilor și instituțiilor culturale pentru pierderile din conversiune, încă nu s'a plătit nimic. Aceasta din cauză că nu s'au găsit încă fondurile necesare, iar pe de altă parte, Ministerul de Finanțe vrea să plătească aceste despăgubiri în rente de stat, probabil în rentă de 3%, a ultimului împrumut de consolidare din 1935. O nouă desiluzie pentru cei cari sperau că suma de 180 mil., va produce o cât de slabă înviore în băncile noastre!

Bilanțul Băncii Naționale a României. Banca Națională a României a publicat bilanțul său încheiat la 31 Decembrie 1935. El arată un stock de aur și devize de 10.893.775.441— Lei, față de 23.127.215.545— cât reprezintă bilete de bancă în circulație și 7.664.790.152— cât sunt conturile curente și depunerile la vedere.

Datoria statului e de 5.638.745.217—. Reescontul de 5.219.631.079— e în ușoară urcare față de situația la 33. XII. 1935.

Creanțele în conversiune preluate de B. N. R. sunt reprezentate în bilanț cu suma de 2.727.941.940 iar bonurile de tezaur depuse de stat pentru acoperirea pierderilor din conversiune, s'au ridicat la Lei 5.135.836.206.

Contul de profit și pierdere arată un beneficiu curat de 69.193.550— Lei. Beneficiul brut provine în primul rând din dobânzi: 230.301.855— beneficii dela afacerile cu devize 49.383.126 și Diverse 10.927.255.

De notat că acest cont reprezintă numai situația pe trimestru al II-lea al anului.

„Banca Românească”, societate anonimă — București.

Inserisă în Reg. Bancar sub No. 43 din 29 Oct. 1934.

CONVOCARE.

Conform art. 50 și 54 din Statutele Băncii se convoacă

Adunarea Generală Ordinară,

pentru ziua de 22 Februarie 1936, ora 16.

Adunarea se va ține în localul Băncii Românești din București, Str. Smârdan Nr. 5.

Vor avea dreptul de a lua parte la Adunarea Generală, acționarii cari până în ziua de 19 Februarie 1936, inclusiv, vor fi depus acțiunile la sediul Băncii sau la Sucursalele ei.

Adunarea Generală va fi legal constituită când acționarii sau mandatarii prezenți vor reprezenta o pătrime din capitalul social.

Dacă în ziua hotărâtă nu va fi reprezentat numărul de acțiuni prevăzut mai sus, ședința se va amâna pentru ziua de 29 Februarie 1936, ora 16, care se va ține tot în localul Băncii Românești din București, Str. Smârdan No. 5.

ORDINEA DE ZI:

1. Darea de seamă a Consiliului de administrație și Bilanțul încheiat pe ziua de 31 Dec. 1935;
2. Raportul Censorilor;
3. Descărcarea Consiliului de Administrație de gestiunea sa;
4. Distribuirea beneficiilor;
5. Retribuțiunea Censorilor.

Consiliul de administrație.

(Bilanțul pe pagina ultimă.)

„Banca Românească”, societate anonimă — București.

Inserisă în Reg. Bancar sub Nr. 43 din 29 Oct. 1934.

Bilanțul la 31 Decembrie 1935.

Activ.		Pasiv.	
		Lei	b.
G A S S A :			
Numerar efectiv	287.412.139		
Disponibil la B. N. R. și C. E. C.	200.472.148		
Cupoane scăzute și titl. eșite la sorți	564.251	488.448.538	
Disponibil la bancă :			
In străinătate	138.609.613	138.609.613	
Portofoliul de titluri :			
Titluri românești :			
Efecte publice v. n.	69.476.725 30.940.745		
Titluri cotate bursă v. n.	229.836.001 96.789.670		
„ necotate bursă v. n.	326.552.242 119.340.095 247.070.510 247.070.510		
Din titl. de mai sus sunt angajate :			
Efecte publice v. n.	28.164.700 17.757.065		
Alte titluri v. n.	3.350.430 752.575		
Total	18.509.640		
Portofoliul de scont :			
Plătibil în țară :			
Cambii fără garanții	390.032.507		
„ garantate cu mărfuri, titl. etc.	267.171.798		
„ „ ipoteci	99.622.997 756.827.302 756.827.302		
Din portof. de mai sus se află reescontat :			
Plătibil în țară, total	98.227.880		
Debitori :			
Din țară :			
Debitori fără garanții	359.687.615		
„ garanți cu ef. comerciale	35.448.982		
„ „ titluri	58.659.920		
„ „ mărfuri	575.005.439		
„ „ ipoteci	375.151.271		
„ „ garanții diverse	452.565.970 1.856.519.197		
Din străinătate		127.896	1.856.647.093
Debitori beneficiind de Legea lichid. dat. din 7. IV. 1934 (cota rămasă)			155.906.769
Par icăpășuni :			
In țară :			
La întreprinderi industriale	37.536.738 37.536.738 37.536.738		
Imobile :			
Necesare comerț. propriu și pentru funcționari	72.606.000		
Alte imobile	48.908.000 121.514.000		
Mobilier	1		
Conturi diverse	7.179.310		
Conturi tranzitorii	1.068.883		
Total	3.810.808.757		
CONTURI DE ORDINE :			
Cauțiuni statutare	1.380.000		
Debitori pentru aval. și scris de gar. date de bancă :			
In țară	797.420.957		
In străinătate	8.129.738 805.550.695		
Efecte comerciale în gaj :			
In portofoliu	111.708.892		
Reescontate	1.900.000 113.608.892		
Cambii de Circulațiune :			
In portofoliu	1.266.603.202		
Reescontate	192.460.815 1.459.064.017		
Efecte spre încasare	382.766.884		
Ipoteci, cesiuni, mărfuri în gaj și gar. diverse	2.470.177.314		
Titluri în gaj : In portofoliu	424.947.990		
Depozite de titluri și alte valori în păstrare	1.275.950.757		
Debitori de titluri împrumutate	145.608.326		
Acreditiv și diverse	612.390.533		
Efecte reescontate în conversiune (cota rămasă)	82.635.330		
Total	7.774.080.738		
CONTURI DE ORDINE :			
Deponenți de cauțiuni statutare	1.380.000		
Creditori pentru aval. și scris de gar. date de bancă :			
In țară	797.420.957		
In străinătate	8.129.738 805.550.695		
Deponenți de efecte comerciale în gaj :			
Deponenți de cambii de circulațiune	1.459.064.017		
Remitenți de efecte spre încasare	382.766.884		
Deponenți de ipoteci, cesiuni, mărfuri în gaj și gar. div.	2.470.177.314		
Deponenți de titluri în gaj	424.947.990		
Deponenți de titluri și alte valori în păstrare	1.275.950.757		
Diverse titluri împrumutate	145.608.326		
Acreditiv și diverse	612.390.533		
Angajamente de reescont în conversiune	82.635.330		
Total	7.774.080.738		

Vice-președinte : N. P. Ștefănescu.

Director General : Ion Săvescu.

Șeful Contabilității Sub-Director : Ion Saragea.

Censori : Dem. Constantinescu.

Const. Georgescu.

Ștefan C. Ioan.

A. D. Matak.

I. Purcăreanu.

Debit.

Contul Profit și Pierdere la 31 Decembrie 1935.

Credit.

Debit.		Credit.	
		Lei	b.
Cheltuieli de Administrație :			
Salarii și Indemnizații	69.375.681		
Diverse	9.624.582 79.000.263		
Impozite și taxe	1.881.480		
Dobânzi plătite :			
la depuneri	76.453.321		
la alți creditori	20.518.420		
la reescont	10.904.358 107.876.099		
Amortizări :			
la imobile	3.365.746		
la creanțe	6.100.966 9.466.712		
Beneficiul net :			
Report din anul 1934	16.784.466		
Al anului 1935	23.503.160 40.287.626		
Total	238.512.180		
Report din beneficiile anului precedent			16.784.468
Dobânzi încasate :			
dela portofoliu scont	52.107.942		
dela debitori	99.703.987 151.811.929		
Comisioane încasate			38.521.071
Venitul portofoliului de titluri			16.607.389
Venitul imobilelor			1.042.962
Beneficii diverse			13.744.361
Total	238.512.180		

Director General : ION SĂVESCU.

Șeful Contabilității, Sub-Director : ION SARAGEA.

CENSORI : Dem. Constantinescu.

Verificat și găsit în conformitate cu codul de comerț și legea bancară.

Const. Georgescu.

Ștefan C. Ioan.

A. M. Matak.

I. Purcăreanu.